

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

Guldbeholdningen som Betalingsreserve over for Rente- og Afdragsbetalinger, naar Danmarks Kreditstilling i Udlandet skal bedømmes. Guldreservens Funktion som Betalingsreserve over for Udlandet maa efter Nationalbankens Opfattelse saaledes i første Række begrænses til Kapitalbevægelserne og bør først i yderste Øjeblik benyttes til Vareimport.

Under de Drøftelser, som Nedgangen i Nationalbankens Valutabeholdning har givet Anledning til, har man hæftet sig ved Anvendelsen af det Statslaan paa 30 Millioner svenske Kroner, som i 1938 er optaget i Sverige. Man har endvidere anstillet Betragtninger over de private Bankers Beholdning af fremmed Valuta til Supplering af Nationalbankens Valutabeholdning. Dette giver mig Anledning til at udtale, at Danmarks Nationalbank paa Forespørgsel har oplyst, at det er rigtigt, at Provenuet af Statens svenske Laan af 1938 i sin Tid er indgaaet til Nationalbanken, men Laanets Provenu er blevet anvendt til udenlandske Betalinger og udgør saaledes ikke længere nogen Valutareserve, disponibel til Øjeblikkets Behov. Der findes derfor efter Nationalbankens Udtalelse ikke nogen disponibel Valutareserve ud over den, som fremgaar af Nationalbankens Balance.

Med Hensyn til de private Bankers og Vekselerernes Beholdning af fremmed Valuta kan jeg oplyse, at Beholdningen af fremmed Valuta hos de private Banker og Vekselererne ved Udgangen af Aaret 1938 var ca. 86 Mill. Kr., men at denne Beholdning ved Udgangen af August Maaned d. A. var gaaet ned til ca. 59 Mill. Kr. Ved Bedømmelsen af denne Nedgang maa det erindres, at Bankerne i dette Tidsrum yderligere har maattet afgive al den Valuta, som samtidig er tilgaaet Bankerne fra Eksporterhvert, Skibsfart o. s. v. De private Bankers øjeblikkelige Stilling er den, at de ikke raader over nogen disponibel Valutareserve, der vil kunne benyttes til Betaling for Importvarer, der kontraheres fremefter, idet de private Bankers Valutareserver er beslaglagt til Dækning af løbende Rembourser og andre Forpligtelser.

Det maa i denne Forbindelse fremhæves, at Bankerne i de forløbne Maaneder i vidt Omfang har maattet trække paa Nationalbanken for at kunne honorere indkommende Krav om Betaling af Varegæld eller Forudbetaling for nye Varebestillinger. Under Drøftelser angaaende hele Valutaspørgsmaalet, i hvilke saavel Danmarks Nationalbank som Repræsentanter for Ho-

vedbankerne og Bankforeningerne har deltaget, har de private Banker givet Tilslutning til Nationalbankens Synspunkter angaaende Valutasituationen, idet de har fremhævet, at Bankerne ikke i Øjeblikket har nogen disponibel Reserve af fremmed Valuta.

For Regeringen er det selvsagt i en Situation som den foreliggende af den største Vægt, hvorledes Nationalbanken anser det for rigtigst at tilrettelægge Pengepolitikken fremover, og ud fra de af Banken anførte Betragtninger har Regeringen været enig i, at det i den foreliggende Situation indtil videre har været nødvendigt at skride til de iværksatte Restriktioner.

Selv om man tør regne med, at der i en nærmere Fremtid vil begynde at indgaa mere Valuta fra Skibsfarten, og at Presset paa Valutabeholdningen derfor forhaabentlig vil aflastes noget, er det dog nødvendigt at søge tilvejebragt en Ordning, der paa længere Sigt har den valutamæssige Situation for Øje. I Erkendelse af, at der ikke er nogen Mulighed for fra Nationalbankens Side paa Uger eller Maaneder at bedømme, hvorledes Tilgangen af fremmed Valuta her til Landet vil forme sig, har Regeringen maattet gaa ind i Overvejelser angaaende Iværksættelse af Foranstaltninger til Regulering og Begrænsning af Vareindførselen og Overførsel af Varer fra Frilisten til bunden Liste.

At Regeringen kun ugerne er gaaet med til at gribe ind over for Importen paa et Tidspunkt, hvor Importmulighederne fremover stiller sig usikkert, saaledes at man i Virkeligheden hellere vilde forøge Importen, siger sig selv. Paa den anden Side vilde man komme fra Asken i Ilden, hvis man tillod en større Import, end der er Mulighed for at betale. Ud fra disse Synspunkter fandt man det ikke rigtigt allerede i September Maaned at skride til alt for vidtgaaende Indgreb i Vareindførselen, men nøjedes med i første Række at regulere den Indførsel, som omfattede de Varer, der i den givne alvorlige Situation maatte anses for mest undværlige.

Den første Overførsel af Varer fra Frilisten til bunden Liste, som fandt Sted pr. 26. September d. A., omfattede derfor alene saadanne Varer som Svesker og anden tørret Frugt, Kaffe, Raatobak samt Avispapir. De paagældende Varers Indførselsværdi repræsenterede en Sum af ca. 70 Mill. Kr. Naar det først blev disse Varer, som paa ny blev inddraget under Importreguleringen, skyldtes dette foruden, som jeg lige nævnte, Hensynet til, at de paagældende